

Jozua 3:5b

“Heiligt u, want morgen zal de HEERE wonderheden in het midden van u doen”

1 geloof 2 genade 3 gebod

Gemeente,

De Jordaan. Meestal is dat een vrij smal stroompje dat loopt tussen het Hermongebergte in het noorden van Israel en de Dode Zee in het zuiden. Laten we zeggen 15 meter breed en het water staat soms maar een halve meter hoog. Daar loop of zwem jij wel doorheen. Zo is het bijna het hele jaar door. Alleen een paar maanden per jaar is dat anders. Net na de winter. Dan smelt de sneeuw van het gebergte in het noorden en vult de Jordaan met smeltwater. Toen we in Haaften woonden hebben we gezien wat een verschil dat maken kan in de Waal. De rivier verbreed zich, de uiterwaarden vullen zich met water. En de bedding komt helemaal vol te staan. En vooral: er staat een sterke stroming. Het Hermongebergte van 800 meter boven zeespiegel tot de Dode Zee van 300 meter onder de zeespiegel. Dus dat daalt nogal. En het water dendert naar beneden toe. Als je dan bij de Jordaan staat dan besef je wel: daar kom je zomaar niet over. Als je je daar zwemmend in begeeft dan zuigt de stroming je mee en je verdrinkt en je lichaam wordt kilometers zuidelijker een keer aangetroffen of drijft de Dode Zee in. En als het volk Israel in de eerste maand bij de Jordaan komt, dan heb je die brede, volle waterstroom. (vers 15b) Daar komt het volk nooit overheen. De schrik slaat ze om het hart: dat lukt nooit. Denk eens aan die honderdduizenden, denk aan de oudere vrouwen, de zieken en de kindertjes.

1 geloof

Zoals u en jullie wel weten zullen wordt de Jordaan vaak vergeleken met de dood. De doodsjordaan is dan de uitdrukking. Want de dood is het loon op de zonde. En de doodsjordaan is als een stroom van Gods gericht en toorn op de zonde. Vergelijk het maar met die Jordaan en dat water. Als een zondaar, een mens, u, jij, ik de doodsJordaan doormoet...en dat moet eens. Als dan de toorn Gods greep op je krijgt, dan kom je niet aan de overkant, niet in het hemels Kanaan. Dan wordt je meegesleurd. Meegesleurd naar de eeuwige Dode Zee. De plaats van het eeuwige verderf en de eeuwige pijn. Niemand is daartegen bestand. O, die doodsJordaan. Die heel de mensheid meesleurt naar het verderf. Die stroming is te hard, dat geweld is te sterk dan dat iemand daar veilig doorheen zou komen. De schrik slaat je om het hart.

En dan zijn er ook zovele eerdere Jordanen. Op weg naar het hemelse Kanaan. Voor de Jordaan van de dood kom je al meer stromen tegen waar je voorstaat en denkt: hier kom ik nooit doorheen. De Jordaan van beproeving. Van tegenslagen. Van teleurstellingen, van lasten die je dragen moet. Waarvan je denkt: daar kom ik nooit doorheen, het sleurt me mee en ik houd geen koers.

De Jordaan van het kruisdragen. Van wat geloven je kost. Aan strijd tegen jezelf. Wat geloven je kost aan verdrukking. Als je alleen staat, misschien wel n je huwelijk zelfs. Van wat het kosten kan aan ontslag, gevangenschap. Werkkamp, jarenlange afmatting en uitputting, marteldood. Waarvan je denkt: daar kom ik nooit doorheen, het sleurt me mee en ik houd geen koers.

De Jordaan van de aanvechting. Van de influisteringen die zeggen: je komt er niet. Zie je zonden eens. Van vroeger, ja maar ook van nu, nog steeds ben je tot alle boosheid geneigd. Je hoort er niet bij en je komt er niet bij. Waarvan je denkt: daar kom ik nooit doorheen, het sleurt me mee en ik houd geen koers.

De Jordaan van de zondemacht en verzoeking. Zonden van verslapping en uitputting. Door drukte en de jacht van het leven. Zonden van machten die je verzoeken om het 4^e, het 6^e, het 7^e, het 8^e gebod te overtreden en daarin te blijven. Waarvan je denkt: daar kom ik nooit doorheen, het sleurt me mee en houd geen koers.

Het pelgrimsleven, het geestelijk leven kom voor wat Jordanen te staan. Dat kan wat wisselen in de mate en de soort. Maar die laatste in elk geval iedereen: de doodsjordaan.

Hoe komt Israel dan door die Jordaan heen? Ja, dat weten we wel denk ik: omdat de priesters met de ark voorop lopen en het water wijkt. Goed, maar dat hopen we volgende week te zien, die betekenis van de ark. Nu gaat het om de vraag: wat zit daarachter? Waarom gebeurt dat met die ark? Waarom werkt dat? Omdat we lezen: de HEERE zal wonderheden doen in het midden van u. De HEERE zal. Omdat de HEERE het zo bepaalt heeft en zo beschikt heeft. De HEERE zal.....

Want de HEERE is getrouw. Hij heeft beloofd dat het volk in Kanaan komen zal. Die belofte ligt er al aan Abraham gegeven en God vervult Zijn belofte. En de HEERE heeft het volk nu gebracht tot aan de Jordaan, heel de woestijn door, en Hij zal het ook voleindigen. Hij zal niet zeggen: nu heb Ik jullie gebracht tot aan de Jordaan, hoe je daar nu over komt dat moet je zelf maar zien. Nee, Hij voleindigt het. De HEERE heeft beloofd de eeuwige heerlijkheid en Hij brengt er. Hij vervult Zijn belofte. De HEERE maakt van dood levend, brengt tot geloof en Hij

voleindigt wat Hij begon. Hij zal Zijn werk voleindigen. God is getrouw dat Hij in de eenmaal gegeven genade bevestigt en bewaart en einde toe. En daar is het Heilig Avondmaal teken en zegel van. Dat de HEERE om Christus wil Zijn beloften vervult. In Christus is de eeuwige heerlijkheid verzekert. Beloofd en verzegeld. En dat de HEERE om Christus wil voleindigt wat Hij begint. Voedt en onderhoudt tot in het eeuwige leven. Daar is het Heilig Avondmaal teken en zegel van. Van de beloofde heerlijkheid, van het hemelse Kanaan, en van de Heere, Die Zijn werk voleindigt.

En het geloof heeft hier deel aan. Het geloof is het dat hierin deelt. Want het geloof hangt aan God en Zijn belofte. Het geloof heeft geen enkel houvast meer dan alleen in God en Zijn belofte. Het geloof heeft alle grond onder voeten verloren. Kohlbrugge zegt ergens: om aan Gods Woord te hangen moet men leeg zijn. Leeg aan eigen kracht en eigen verwachting. Zodat mijn handen gaan zoeken naar houvast. Mijn hart gaat zoeken naar ware troost. Je werd gewaar: ik kom niet door de Jordannen heen. Ik kan daar niet meer over denken zoals voorheen en van nature: och, dat red ik wel. Ik sla me wel door de tegenspoed heen, ik houd me flink in aanvechting, ik sta mijn mannetje in het kruis, ik laat me niet meeslepen in verzoeking. En de dood? Och, daar komen we ook wel doorheen. Zakken vol eigen kracht en eigen moed. Tot God ze omkiepert. En ik sta machteloos en krachteloos. Ik haal het niet en red het niet. De ene na de andere Jordaan zal me meeslepen. En dan de doodsJordaan nog. HEERE, red mijn, HEERE, ontferm u. Geloof.

Dat geloof is nodig voor het Heilig Avondmaal. Dat geloof wordt aan het Heilig Avondmaal gesterkt en gevoed. Dat geloof wordt de belofte verzegeld. Zonder dat geloof kunt u niet ten avondmaal. Zonder dat geloof kunt u niet door de Jordaan komen. Van beproeving, aanvechting, verdrukking, verzoeking en ... de dood. Zonder geloof is het zo erg: dan kan ik niet ten avondmaal, maar ook niet door de doodsJordaan. En hun verkondigen dat zij geen deel hebben in het rijk van Christus. Dat moet voor zondag veranderen. Dat moet voor vanavond veranderen. Stel je voor dat de dood eerder komt dan het avondmaal en ik ben niet bereid. Bereid u voor!

2 genade

Jozua zegt tot het volk: Heiligt u want morgen zal de HEERE wonderheden doen in het midden van u. Dat er een pad komt door de Jordaan heen. Dat had niemand gedacht en ging alle menselijke vermogens te boven. Daarom wordt dat woord ook gebruikt voor bijv. de doortocht door de rode Zee. Of de terugkeer uit de ballingschap. Dus als het gaat over Gods verlossend handelen. Dat alle menselijke vermogens te boven gaat. En zonder welk het verloren zou zijn en er

geen heil zou kunnen komen. Wonderheden. Denk in het Nieuwe Testament aan de komst van Gods Zoon in het vlees. Aan Goede Vrijdag, Pasen, Pinksteren. Ingrijpen van God dat alle menselijke vermogens te boven gaat. God en mens in één. De last van Gods toorn in drie uur dragen. De dood overwinnen. Goddelijke daden, zonder welke de mensheid verloren is. In Adam verloren. Geboeid in zonde, gevangen in schuld, dood in zonden en misdaden. Leven en zaligheid volstrekt onbereikbaar. Wonderheden. Denk aan wat er gebeurt in de kerkdienst. Waar door het Woord doden levend worden gemaakt. Geestelijk doden levend worden. Vijanden van Christus tot vluchters tot Christus worden. Waar door Heilige Doop en Heilig Avondmaal geloof wordt versterkt. Zij wijzen terug naar de wonderheden van God in Christus. Zijn bloed, Zijn lijden, Zijn kruisdood van verzoening en eeuwig leven. En zij doen wonderheden. Want het geloof wordt onderhouden. Wordt verzegeld en verzekert van het eeuwige leven. Wonderheden. Die alleen bij God mogelijk zijn. Zonder welke wij allen verloren blijven, ongered, onbekeerd, buiten het Koninkrijk. Maar God doet wonderheden. Vandaag door Zijn Woord. Volgende week door Woord en sacrament. Dat zijn net zo goed wonderheden als die doortocht door de Jordaan. Want het zijn daden van God, Die elk menselijk kunnen te boven gaan. Mensen brengen tot geloof en bewaren en bevestigen in het geloof.

En daarom klinkt dit woord vanmorgen tot ons: heiligt u, want volgende week zal de HEERE wonderheden doen in het midden van u. Zal de HEERE in ons midden geloof versterken, bewaren en bevestigen. Heiligt u. Om dat goed te plaatsen is het van groot belang om eerst te zien hoe het verband is tussen die twee. Tussen het 'heiligt u' en die wonderheden van God.

En dan zien we dat er niet staat: heiligt u en dan zal de HEERE wonderheden doen in uw midden. Alsof die wonderen van God afhankelijk zijn, verdiend moeten worden door het heiligen. En alsof het daarvan afhangt of God genadig zal zijn. Nee, er staat niet: heiligt en dan..., als u dat goed genoeg gedaan hebt, dan zal Ik wonderen doen. Nee, maar: heiligt u, want de HEERE zal wonderheden doen. God zal wonderheden doen. Hij zal de Jordaan droogleggen. Of Israël zich nu heiligt of niet: dat zal Hij doen. God zal volgende week, als Hij niet eerder terugkomt, het Heilig Avondmaal laten bedienen. Dat zal Hij doen. Of u zich nou heiligt of niet, de HEERE zal genade betonen. Zal Zijn Heilig Avondmaal geven. Zal wonderheden doen in ons midden.

Want die doet de HEERE uit Zichzelf. Zijn wonderheden: in Israël, in Jezus Christus, in geloof en bekering, die doet de HEERE vanuit Zichzelf. Vanuit Zijn welbehagen, vanuit Zijn trouw, vanuit Zijn verbond, vanuit Zijn verkiezing. Daarom doet de HEERE wonderheden. Omdat Hij

redenen uit Zichzelf neemt zeiden ze vroeger. Omdat Hij het wil puur omdat Hij het wil. Hij heeft lief puur omdat Hij liefheeft. Niet omdat Hij wat in me ziet, omdat Hij me zo geweldig vindt, omdat Hij mij zo vroom en zoekend vindt, omdat Hij mij zo waardevol vindt. Maar omdat Hij het wil vanuit Zijn liefde omdat Hij mij liefheeft. Dat is genade!

En dat is maar goed ook, belijdt het geloof. Dat is maar goed ook. Want als ik eerst iets had moeten doen, goed genoeg had moeten doen om ervoor in aanmerking te komen.....dan had God nooit een wonder zullen doen. Als ik eerst iets had moeten voortbrengen wat Hem behagen kon. Iets puurs, iets zuivers, iets goeds, iets vrooms, iets volmaakts. Al was het maar één daad.....dan was het nooit gebeurd. Want ik ben altijd op mezelf gericht, op zijn best op mijn zaligheid, maar dan nog op mijzelf. Want ik zoek God niet en ik wil Hem niet zoeken en dienen. Want ik kan niets doen waar geen zonde mee vermengd is. Had ik één volmaakte daad of gedachte moeten leveren voor God Zijn wonder doen zou, dan was het verloren geweest. Dat is geloof. Geloof dat belijdt: HEERE, dat U wonderen doet. Doet in Christus. Dat U wonderen doet in mijn leven, ik zou niet weten waarom, ik kan niets vinden waarom U mij zou liefhebben en verlossen. Het moet puur vanuit U gekomen zijn. Welbehagen, eeuwige liefde, uitverkiezing. Anders zou het nooit gebeurd zijn.

En tegelijk geeft schept dat zo'n ruimte: voor zulken kan het, voor zulken is genade: die niets tevoren kunnen doen om het waard te maken. Geen aanbeveling, geen pluspunt, niets daarvan. Voor zulken is plaats, ruimte, verlossing.

3 gebod

God zal wonderheden doen. Omdat Hij dat wil. Hij zal volgende week het heilige Avondmaal laten bedienen. In ons midden. Om geloof te versterken en geloof bewaren en verzekeren. En daarom: heiligt u. We komen dat vaker tegen in de Bijbel. Als God komt, als God wonderen zal doen, dan heeft het volk zich te heiligen. Als God Israël Zijn wetten en tempeldienst geeft: heiligt u. Ex 19 Als God Israël kwakkels geeft in de woestijn: heiligt u. Num 11 Als God Israël zal verlossen van de ban in het leger: heiligt u. Jozua 7 Als God Israël David gaat geven als koning. I Samuel 16. Als God de ark laat komen naar Jeruzalem: heiligt u. I Kron 15. Heiligt u. God komt met Zijn heil en daarom: heiligt u.

Vergelijk het met Waarder als de koning zou komen. Koning Willem Alexander. Hij heeft Waarder uitgekozen om daarnaar toe te komen. Dan begint het. De straten gaan zich voorbereiden, alles wordt gepoetst om er mooi uit te zien. Toespraken worden voorbereid. Want stel je voor: koning Willem Alexander komt en de burgemeester dacht:

de dominee zal wel toespreken en de dominee dacht de burgemeester zal het wel doen. En de straat is vol met vuiligheid en vieze bladeren. Nou kunnen we het beste niet denken aan koningsdag, maar aan bezoek omdat er een ramp is gebeurd. Een explosie bijv. en de koning komt op bezoek in Waarder. Hij heeft dat laten weten en volgende week komt hij.

God komt. De verhoogde Christus, de Koning komt naar Waarder volgende week. Elke zondag. Volgende week heel speciaal in het Heilig Avondmaal. Heiligt u!

Als je nu opzoekt wat dat inhoudt dan vindt je je concreet drie dingen. Je weet soms niet van tevoren wat een tekst inhoudt, maar dan blijkt er dit in te zitten. Ten eerste: wast uw klederen. Zodat u in zuivere schone kleren zult zijn als de HEERE komt. Blijkbaar is dat toch ook een element: als de HEERE komt, dan heb je te zorgen voor gepaste kleding. Moet die net gewassen zijn? Een concreet Nieuw Testamentisch gebod daarvoor is er niet, maar de bedoeling is wel duidelijk: kleedt je erop dat de Koning komt met wonderheden. Alsof koning Willem Alexander komt en dan nog veel, veel heerlijker. Misschien is het dan wel goed om gewassen, schone kleren aan te hebben.

Het tweede: onthoudt u van uw vrouwen. Onthouding van geslachtsgemeenschap. Dat noemt de Bijbel. Moet dat in een voorbereidingsweek? Op een zaterdagavond? Een concreet Nieuw Testamentisch gebod is er niet op dit punt. Maar de bedoeling is wel duidelijk: laat het huwelijksleven je niet zo beheersen dat de aandacht van de komst van de Koning word afgeleid. En misschien is het dan wel goed om je te onthouden op seksueel gebied.

Het derde: vasten. Onthouding van eten en drinken. Moet dat? Een concreet Nieuw Testamentisch gebod is er op dit punt niet, maar de bedoeling is wel duidelijk: ook geoorloofde dingen, eten, drinken, ontspanning mogen wat minder aandacht hebben zodat er temeer aandachtig is voor het geestelijke. En misschien is vasten dan wel goed om te doen.

Heiligt u. Laten we deze dingen eens op ons in laten werken. De ene verzoeking is om te zeggen: och, daar zit het hem niet in, dat is maar vorm allemaal.... De Bijbel roept ons ertoe op. Niet om de wonderheden te verdienen of waard te maken maar omdat God wonderheden zal doen. Maar is het dat dan? Als je maar gewassen kleren aanhebt, seksueel je onthoudt en vast, dan is het goed? Dat is altijd de andere verzoeking geweest in Israel en niet alleen daar. Dat je alleen de vormen hebt en de uiterlijkheden en daarmee ook nog denkt dat je beter en verder bent dan anderen. Nee, de buitenkant die erbij

hoort, die God vraagt, vraagt om een innerlijk. Een innerlijk dat toeleeft naar de ontvangst van de koning. Een innerlijk van verwondering. Verwondering dat Hij komt. Dat hij, de HEERE, de Heilige, wonderheden doet in ons midden. Naar ons omziet. Dat de Verhoogde Christus komt en heil meebrengt om uit te delen. Elke zondag, op de avondmaalszondag. Hoe is het mogelijk dat hij dat doet en wil? En die innerlijke verwondering kent verootmoediging: belijdenis van onwaardigheid: niet verdiend, niet naar gemaakt. Waardig te worden overgeslagen om al mijn zonden. Waardig veracht te worden en voorbijgegaan te worden. Overdenken mijn zonden en vervloeking blijven er geen rechten en vanzelfsprekendheden meer over. En die verwondering gaat gepaard met heiliging. Oprechte haat tegen de zonde. Zonden belijden en erkennen. Zonden bestrijden en met het voornemen van nu voortaan God te dienen met heel mijn hart en heel mijn leven. Aller zonde vijand en verlangen om hoe langer hoe meer Hem te dienen. Mijn leven Hem toe te wijden. Dat geeft verlangen, naar Christus en naar Zijn genade.

Heiligt u. Uiterlijk vanuit het innerlijk. Als je onbekeerd bent, dan is dat onmogelijk. Dan kun je dat niet. Dan kun je nooit verwondering, verootmoediging of dankbaarheid en heiliging oefenen. Want je bent onbekeerd en hebt een hart dat steen is. Dan geldt één ding: werp je op de belofte: “en Ik zal u een vlezen hart geven”.

Heiligt u. Het geloof ontvangt dat bevel met liefde en dankbaarheid. Het geloof ontvangt dat bevel van harte. Voorbereidingsweek, elke zaterdagavond. Ja HEERE, graag, dat is de lust van mijn leven. Was het er maar meer. Het geloof oefent zich. Door te overdenken Christus en Zijn Persoon en werk. Lees het avondmaalsformulier door. Herlees het, overdenk het. Lees een boekje over het formulier. En hoe meer ik Hem overdenk, hoe meer verwondering, verootmoediging en heiliging. Hoe vanzelfsprekender ook de uiterlijke vormgeving wordt. Heiligt u.

Waarom? Waarom dan: beproeft uzelf en heiligt u? Allereerst: tot eer van God. Dat God verheerlijkt wordt en niet beledigd. Stel je voor: koning Willem Alexander komt en alles is onopgeruimd en onvoorbereid. Dat is een belediging. Daar zou je je ook voor schamen. Waarom voorbereiding? Waarom: heiligt u? Om de Koning eer te geven. Hem niet te bedroeven, niet te beledigen. Daarom allereerst.

En dan ook: om zegen te ontvangen. De mate van zegen is vaak afhankelijk van de voorbereiding. Hoe intenser de heiliging en voorbereiding hoe meer van Zijn gunst ik doorgaans op mag vangen. Hoe meer van Zijn vriend'lijk Aangezicht de Koning laat zien en smaken. Hoe meer van Zijn kracht Hij geeft en achterlaat.

Heiligt u, want volgende week zal de HEERE wonderheden in het midden van u doen. Hij komt. In de ambten, in het Woord, in brood en wijn. Zo klinkt het en blijft het klinken op weg naar Zijn komst in heerlijkheid. Als hij komt ter verlossing van Zijn Kerk. Ter verlossing van allen die Hem hebben liefgekreken. Volkomen verlossing. Wonderheden van Zijn volkomen verlossing en van de nieuwe hemel en nieuwe aarde. Hij komt. Dat staat vast. Ter volkomen verlossing van Zijn Kerk.

Heiligt u. Nee, daar hangt Zijn komst niet vanaf. Komen doet Hij en verlossen ook. Maar heiligt u omdat hij komt. Om uw Koning te ontmoeten en te eren. Dat gaat altijd door, alle weken van het jaar, alle dagen van de week. Daarom, benaerstigt u dat gij onbestraffelijk en onbevlekt bevonden moogt worden in vrede.

Amen